

Sajtóper a szegedi Panteont ismertető füzetek körül

(A Délmagyarország munkatársától)
A szegedi törvényszék Gömör-tanácsa kedden tárgyalta Gerő Dezsőnek Opre János ellen indított ismeretes sajtópörét. Opre a múlt év októberében, amikor a »Szegedi Napló«-nál volt alkalmazásban, a kormánypárti lapban Gerő Dezsőre célozva azt mondta, hogy »akik méltóságukon alólinak tartják a gyorssegélyért való folyamodást, azok különböző ötletekkel ostromolják a város polgármesterét. Az egyik szegedi helilap tulajdonosa is azzal az ötlettel állott elő, hogy a város vásároljon 1200 pengőért az ő kiadásában megjelenő és a Panteont ismertető füzetekből«.

A keddi tárgyaláson Opre azzal védekezett, hogy a füzetek, amiket Gerő kínált, rosszak voltak és azokat Gerő értékükön felüli árban adta el a városnak. A védő a bizonyítási indítványt előterjesztő beszédében azt mondta, hogy »a füzetből számúzó van minden, ami keresztény és nemzeti«. A füzet értékére vonatkozólag két nyomdász kihallgatását kérte.

Dr. Pap Róbert, Gerő jogi képviselője dr. Somogyi Szilveszter és dr. vitéz Szabó Géza kulturtanácsnok kihallgatását kérte. Az egész ügy abból keletkezett, hogy a vádlott irigykedett egy kollégájára.

A bíróság az előterjesztett indítványoknak nem adott helyet, mindössze a már kéznél lévő iratokat ismertetve, amelyekből az tűnt ki, hogy a város Gerő kérelmét azzal honorálta, hogy 1500

példány Panteon-füzetet kedvezményes áron megvásárolt.

Dr. Pap Róbert ezután vádbeszédében a leg-sötétebb irigységnek mondotta a vádlottnak azt az eljárását, amely Gerő ellen irányult. A vádlottnak — mondotta — jobb nem bolygatni a múltat, mert a múlt felpiszkálása ránézve igen kellemetlen lenne. A védő azt mondta, a füzetből a keresztény és nemzeti irány számúzó van. Ezt nem volna szabad éppen annak a vádlottnak a védelmében elmondani, aki életrehívója volt a Magyar Vörös Hírlapnak és akiről az akkori Vörös Hírlap megírta, hogy »Opre elvtárs Nagylakon a kommunizmusról tartott előadást a katonáknak«.

A védő arról beszélt, hogy furcsa, hogy Szegeden, a legkatolikusabb városban Gerő Dezső ismerteti a Templom-téren elhelyezett Nemzeti Emléksarnokot. Ez olyan volna, mintha Héjas Iván próbálkozna valamivel a Dohány-uccai zsidótemplom körül. Opre vörösmultjára vonatkozólag azt adta elő, hogy a vádlott és a sértett között még egy per folyik és ezt a kérdést ott fogják tisztázni. Ott majd kitűnik, hogy Opre János nem volt kommunista. Felmentést kért.

A bíróság bűnösnek mondotta ki Opre Jánost sajtó útján elkövetett becsületesítés vételében és ezért 100 pengő pénzbüntetésre, az összes költségek viselésére, az ítélet közzétételére ítélte. Az ítélet ellen mind a két fél fellebbezést jelentett be.

Beszűníteti üzemeit a szegedi kötszövőipar, mert nem tud nyersanyaghoz jutni Szegedi munkások kenyerre és a nem teljesített hitelígénylesek

(A Délmagyarország munkatársától)
Egyetlen szakma sem vett olyan lendületet a háború után, mint a kötszövő ipar. Szinte egyik napról a másikra bujtak elő a kötszövő üzemek és pedig nemcsak kis háziiparszerű műhelyek, hanem modern gépekkel felszerelt gyárak is. Ha még hozzászámítanánk a hasonló szaporaságú szőnyegszövő telepeket, azt lehet mondani, hogy sehol az országban nem szőttek és kötöttek annyit, mint Szegeden. A konjunktúra letűnésével azonban lealkonyodott a szövőiparnak is. Tömegesen tűntek el, mihelyt drágább lett a pénz. A gazdasági krízis nemcsak a szakértelem és tőke nélkül keletkezett alkalmi vállalkozásokat söpörte el, de komoly és még a békében megalapozott gyárakat is. Hirmondónak belőlük változatlan céggel és csorbítottan nével csak a Hazai Kötöttárugyár maradt meg. Sőt ez a vállalat azóta is állandóan fejlődik és most ért el oda, hogy komoly ellenfelévé vált a külföldi elsőrendű gyáraknak. Epp ezért nem lehet szó nélkül hagyni, hogy ez a gyár, amely a kezdet és a gazdasági válság nehézségeit legyűrte, most áll azon a ponton, hogy esetleg beszüntesse üzemeit és szélnek eressze 65 alkalmazottját.

A helyzet ugyanis az, hogy a gyár, amely kizá-

rólag elsőrendű és divatos árut készít, külföldről szerzi be nyersanyagát, amint hogy nem is szerezheti be másutt. Magyarországon az a finom fonál, amelyet feldolgozik, nem készül. A valutavédelmi rendelkezések a fonálbehozatalt is engedélyhez kötik. Ez még nem lenne nagy baj, sőt teljesen érthető, ellenben az már alig érthető, hogy

a benyújtott hitelígényleseket hat hét alatt
sem intézik el

az illetékes hivatalok. Némely áruk készítését már is be kellett szüntetni és ha a behozatalt engedély még tovább késik, az egész üzemet le kell állítani.

A valutáris helyzet folytán kialakult rendszer kétségtelenül kedvez azoknak a magyar gyárüzemeknek, amelyek a külföldiekkel egyenlő értékű és minőségű árut állítanak elő. Ezt a helyzeti előnyt a legteljesebb mértékben kihasználta a Hazai Kötöttárugyár és most annyira el van látva megrendelésekkel, hogy munkásainak számát erősen szaporítani kellett. Most azután még sem tudja kihasználni a helyzetet, mert

nyersanyag hiányában nem képes a meg-
rendeléseknek eleget tenni.

Ennek azután a kárán kívül az a következménye is meglesz, hogy munkásait el kell bocsátania és a kereskedők, akik az eddig külföldön beszerezett árut a gyárnál rendelték meg, áru nélkül maradnak.

Májusban beszámoltunk arról, hogy huzamosabb idő óta szűnőtelő »Ariadne« kötszövőgyár, rövidesen újra felveszi üzemeit, amennyiben egy angol pénzcsoport megvásárolta azt a Szeged-Csongrádi Takarékpénztártól. A város is támogatta a vállalkozás létrejöttét, mert a gyár teljes üzemből 250 munkásnak jelent kenyeret.

A tranzakció létrejötté óta csak annyit hallottunk a gyárról, hogy azt az angol pénzcsoport egyik tagja, J. W. Dicie Smith irányítja és Wiedermann Szilveszter magyar mérnök vezeti teljes hatáskörrel. A céget mint J. W. D. Smith »Disco« köttárugyár jegyezték be a szegedi törvényszéken, a cég pedig most szokatlan küzdelmet folytat a kezdet nehézségeivel és a bürokráciával.

Az érdekltség, amely a gyárat átvette, két angol kötszövőgyára mellett, a szegedi telepen gyermekköttárut akart készíteni nagy tömegben. Ugynevezett olcsó kommerszárut, amit Angliában gyártani nem racionális. Néhány hét azzal telt el, hogy az elhanyagolt és megrongált gépeket kijavították és üzemképessé tették. Azután elkezdtek a mintadarabok — kollekciók — készítését, amelyek a vállalat utazói és ügynökei részére szükségesek. Amikor azután végre megkezdődhetett volna a tulajdonképeni gyártás akkorra megkezdődött a bankkrízis és életbeléptek a különféle exportkorlátozások és valutatiltalmak.

A Disco voltaképpen nem érintették ezek a rendelkezések, mert a gyárat Angliából táplálják anyaggal, se hitelre, se külföldi devizára nincsen szüksége. A magyar bürokrácia azonban sokkal mélyebben gyökeredzik, semhogy ezt a természetes és mindenki által első szóra megértett helyzetet elfogadta volna. Az angol gyár magyarországi telepére kimondották, hogy ugyanolyan elbánásban részesítendő, mint a magyar vállalkozások, vagyis nyersanyagot csakis Nemzeti Bank hozzájárulásával hozathat be és köteles a nyersanyag értékének megfelelő valutát a bankba befizetni. Ugyan, csak megkövetelik, hogy a kiszállított áruért befolyó valutát beszovaltassa. A bürokrácia nem akarja megérteni, hogy itt olyan vállalkozásról van szó, amelynek csak annyi köze van Magyarországhoz, hogy

szegedi munkásokkal akar dolgoztatni, itt
akar adót és egyéb közzolgáltatást fizet-
ni és itt akar néhány száz családnak ke-
nyeret adni.

Es ezt nem engedik meg neki.

Külön baja az angol vállalatnak, hogy mire működését megkezdhetné volna, bekövetkezett az angol pénz zuhanása. A font értéke 20 százalékkal csökkent és most már nem is olyan nagy az aránytalanság az angol és a magyar munkabérek között, mint volt májusban, miért is a gyár esetleg revízió alá veszi, hogy jó üzlet-e ilyen körülmények között Magyarországon dolgoztatni.

A pillanatnyi helyzet sajnos az, hogy a »Disco«

20 emberre redukálta munkásszámbát és
pedig a magyar hatóságok merev hivatali
felfogása következtében.

Ezeket kívül már csak egy-két kisebb kötszövőüzem működik Szegeden. Ezek nem igen tudnak a valutanehezedségekről, mert az anyagot nem közvetlenül szerzik be a gyáratól, hanem bizománysok útján. Az anyagbeszerzés azonban már ezeknél is nehézségekbe ütközik. A Zwickl-kötőde, amely ugyancsak ebbe a kategóriába tartozik és tavaly ilyenkor még 50 munkást foglalkoztatott, most 30 alkalmazottal dolgozik, de ezt a számot is redukálni kell, mert rendelkezésének nem tud eleget tenni. A bizománysok ugyanis csak olyan anyagot tud küldeni, amilyen Budapesten raktáron van. Uj anyagot nem kap Angliából és így szállítani sem tud. Ha feldolgozták azt a kevés anyagot, ami még van, akkor leáll az üzem. Itt is kenyér nélkül marad 30 ember, ahogy a többi kis üzem is kénytelen lassanként beszüntetni a munkát.

Holnapután huzás!

Ha akar nyerni,
azonnal vegyen

Osztálysorsjegyet

Pető Ernő

főárusítónál

275

Szeged, Széchenyi tér 3.

Holnapután huzás!

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon ismerősöknek, akik elhunyt örv. **Bittenbinder Györgyné** temetésén résztvettek fogadják halálát köszönetünkkel.
282

Schneider család.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonoknak, ismerősöknek, jóbarátoknak, a Kenderlőnygyár Rt. igazgatóságának és az egy-
leteknek, kik felejtethetetlen férjem, illetve apánk temetésén megjelenésükkkel, koszoru és virágadományokkal feldalmozást nyújtottak, fogadják halálát köszönetünkkel.

278

Özv. Beria Györgyné és gyermekei.